

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Začetek klanja?

Po krvavem pretepu med hitlerjevci ter komunisti in socialisti v pruskem deželnem zboru se je neki komunistični poslanec, ves obvezan, vrnil v dvorano, kjer so ostali samo še narodni socialisti, in zaklical proti njim: »Dvajset za enega!« Drugi dan so komunisti z noži in z revolverji navalili na hitlerjevce v Berlinu, Hamburgu in po drugih mestih, kjer so le katerega našli. Socialni demokrati, ki so jim hitlerjevci skoro do smrti pobili njihovega tajnika, so se po poboji zrekli, da se vrnejo v deželno zbornico edino z revolverji! Kri v parlamentu, kri na ulici!

Nemški narod je razklan v dva tabora, v katerih se čete mrzlično pripravljajo na končni spopad. Na eni strani narodni socialisti s svojimi udarnimi četami in neoboroženo armado nezadovoljnih iz vseh stanov, katere udarna moč narašča z bedo, na drugi komunisti in socialni demokrati, ki so pod Hitlerjevimi udarci pričeli sklepati vrste. Med obema taboroma še vedno posreduje centrum, katoliška stranka reda in vztrajnega in poštenega dela za državo, ki zavlačuje spopad z dneva v dan.

Morda odvisi bodočnost Nemčije od vprašanja, ali bo centrumu uspelo doigrati to vlogo in se umakniti šele tedaj, ko se bodo po ublažitvi nemške in svetovne gospodarske krize strasti v nasprotnih taborih polegile in bodo nasprotniki odložili orožje. Krvav konec zadnje seje pruskega deželnega zbora nam je v tem pogledu slab omen. Centrum je glasoval za predsednika iz Hitlerjevih vrst, in to pod pogojem, da bo prvi podpredsednik socialni demokrat, drugi centrumaš; storil je to z namenom, da se revolucionarni hitlerjevci uvedejo v ustavno življenje in vprežejo v jarem odgovornosti. Novi predsednik dr. Kerrl, narodni socialist, je po svoji izvolitvi izjavil, da bo spoštoval ustavne določbe in poslovnik pruskega parlamenta, a je kmalu nato dopustil razpravo o predlogu svojega tovariša, naj deželni zbor pokliče na odgovor nekega državnega tožilca, ki se je drznil zahtevati sedem do deset let ječe za tri narodne socialiste, ki imajo na vesti tri ljudi. Za narodne socialiste torej naj bi ne veljal več zakon in svobodno naj bi smeli ubijati svoje politične nasprotnike, uboj, izvršen po njihovih rokah, naj bi se proglasil za »narodno delo«, kakor so to storili fašisti v Italiji. Kaj naj pričakujemo od ljudi, kakor je prav g. Kerrl, o katerem pripovedujejo, da je bil edini poslanec v pruskem deželnem zboru, ki še ni bil pozvan k redu, a je prav pred dnevi dejal, da ni današnje stiske v Nemčiji kriva versailleska pogodba, temveč da so jo zakrivil »prokleti jezuiti«, to je Brüning in njegova stranka? Ideje in metode nasprotnega tabora, predvsem komunistov, ki proglašajo revolucijo in uničenje današnjega pravnega reda za edini pogoj novega in srečnejšega življenja, so predobro znane. Vloga posredovalca med tema dvema taboroma, ki si jo je nadel centrum, je tako nevhvaležna, da bolj biti ne more.

Toda, kar lahko postane za Nemčijo še usodnejše, je to, da so pričele izpodjedati tla dr. Brüningu in centrumu tajne sile, ki jih nazivajo demokratski listi v Nemčiji »vojaška kamarila«. Armada, prvo in zadnje jamstvo miru in reda v državi, je po generalu Schleicherju, kabinetnem načelniku v vojnem ministertvu, vrgla generala Groenerja kot vojnega ministra v trenutku, ko je ta napovedal boj Hitlerju. S tem je bil zadan tudi dr. Brüningu tako silovit udarec, da še od njega sploh ne bo opomogel več. General Schleicher je šel še dalje in skuša omajati še zaupanje, ki ga je užival dr. Brüning pri Hindenburgu. Če katoliški in drugi demokratski tisk danes javno zahteva od Hindenburga, naj se v tisk zadevi jasno izreče, je to znamenje, da je vojaškim krogom uspela tudi ta igra. Na koncu vseh koncev je Hindenburg maršal, torej vojak, ki mu zvenekanje njegove sablje brezdvomno vzbuja skušnjave, da bi z njo presekal vozle; kot vojak lahko misli pri tem iskreno in računata, da bi z diktaturo Reichswehra preprečil prihod Hitlerjevega tretjega cesarstva, toda drugod se doslej takšni računi niso obnesli. Schleicherja opisujejo za moža svetovne naobrazbe in širokih vidikov ter za izvrstnega taktika, ki zna vsaj tako dobro sukati pero kakor sabljo. Hitler naj bi bil samo njegov bobnar, ki mu zganja ljudi skupaj in mu naj pripomore do kanclerskega mesta. General Schleicher ima baje namen končno izigrati tudi Hitlerja, ko se povzpne do oblasti, kakor je grdo izigral svojega predstojnika vojnega ministra Groenerja, ki mu je dotlej vse zaupal. Kaj pa, če bi Hitler izigral njega?

Brüningu se lahko zgodi, da pade prav »sto korakov pred ciljem«, kakor se je izrazil v svojem »adnjem govoru v parlamentu. Sto korakov od Lausane, pred reparacijsko konferenco, ki naj prinese Nemčiji črtanje reparacij v tej ali oni obliki, sto korakov od zaključka razorožitvene konference, ki bo vsaj v načelu postavila Nemčijo tudi glede oboroževanja v isto vrsto kakor druge države, sto korakov pred »Anschlussom«. Laussano bo dr. Brüning še preživel, potem pa mu bodo dnevi šteli, ako Hindenburg z odločno potezo ne razjasni položaja in se odloči zanj. Sicer je še vprašanje, ali se bo po udarcu, ki je zadel nemško demokracijo z likvidacijo Groenerja in opogumil hitlerjevce, mogel dr. Brüning sploh še vzdržati. Može, ki bi mogel danes v Nemčiji parlamentarno vlado, to je zbrati v današnjem parlamentu večino za tako nepopolne ukrepe kakor so razne zasilne odredbe, ki zadenjejo v živo posameznika, ustanove in zasebno gospodarstvo sploh, danes v Nemčiji gotovo ni.

Skrajno nevhvaležno bi bilo likvidirati državnika, ki je tako uspešno vodil državo skozi najkritičnejše čase in to prav v trenutku, ko stoji pred ciljem. Za nemški narod utegne postati ta nevhaležnost tragična. Svojih sadov, popolne osamosvojitve Nemčije od inozemstva, dr. Brüning najbrže

Italijansko-turško prijateljstvo - Vedno večji politični vpliv Italije na vzhodu

Rim, 27. maja. AA. Agencija Stefani poroča: Na banketu, ki ga je priredil predsednik italijanske vlade Mussolini na čast turškima ministroma, je Mussolini izrekel v imenu vlade in italijanskega naroda turškima ministroma prirčno dobrodošlico. V svojem govoru je Mussolini izjavil, da je enakost čustev prijateljstva in simpatij olajšalo delo, ki ga hočeta obe vladi vzajemno izvršiti, da se bosta še bolj zblížala oba naroda v smislu razvoja njihovih gospodarskih odnosov, in na poti iskanja načinov, kako naj se njune direktive spravijo v sklad, da se njuni splošni politični akciji zagotovita mir in varnost, zlasti v vzhodnem Sredozemskem morju.

V ta namen smo večeraj podpisali protokol, ki vsebuje več modifikacij glede poteka roka pogodbe o prijateljstvu in arbitraži med Turčijo in Italijo, in ga podaljša za nadaljnjih pet let ter omogoča poznejše podaljšanje. O tej pogodbi bi se moglo reči, da predstavlja glavne temelje stabilnosti političnega položaja v vzhodnem delu Sredozemskega morja, posebno zaradi prijateljskih zvez, ki združujejo naši dve državi in druge države, ki so zelo važen faktor te stabilizacije. Prirčna atmosfera, ki se nam jo je posrečilo ustvariti med našima državama, nam omogoča razpravljanje o vprašanjih, ki nas posebno zanimajo, kakor na primer o vprašanju sporazuma glede razdelitve oločičev v okolici Castel-Rosa. Ta atmosfera pa pomeni obenem tudi zdrav prispevek naših držav k ozdravljenju in pomirnitvi Evrope.

Ob koncu svojega govora je g. Mussolini nazdravil Gaziju Kemalu-paši, Izmet-paši in Ruždibeju in izrekel svoje iskrene želje za napredek in bodočnost turškega naroda.

Za Mussolinijem je povzel besedo predsednik turške vlade Izmet-paša in se zahvalil za želje, ki je med drugim dejal:

Enodušni izrazi simpatij vlade in italijanskega naroda, so nov dokaz, da so načela, po katerih se ravnamo, bistven del prijateljstva med italijanskim in turškim narodom. To prijateljstvo je tem čvrstejše, ker ni samo izraz kakih praznih simpatij, nego je imperativna potreba za mednarodne odnose. Naše iskreno sodelovanje, je dodal Izmet-paša, je že do zdaj rodilo rezultate, na katere smemo biti ponosni. Naša skupna želja je voditi politiko, ki so jo dogodki popolnoma upravičili, in v tem je element stabilnosti v sedanjosti in zaupanja v bodočnosti.

Turško-italijansko prijateljstvo je daleč od tega, da bi tvorilo kake zapreke za okrepitev prijateljskih odnosov med našima državama in drugimi

državami. To prijateljstvo je nasprotno celo olajšalo razvoj političnih odnosov med Italijo in Turčijo in drugimi državami.

Izmet-paša je v svojem govoru naglasil, da je imel na svojem potu vnovič priložnost ugotoviti, da so zveze prijateljstva in medsebojnega razumevanja med Italijo in Turčijo trdne.

Protokol, ki je bil večeraj podpisan, je nadaljeval turški ministrski predsednik, ni samo nepomembna manifestacija. Podpis tega protokola je velik dokaz, da imata Italija in Turčija popolnoma enake interese.

Nato je predsednik turške vlade dvignil čašo in nazdravil italijanskemu kralju ter želel srečo in napredek italijanskemu narodu in čim čvrstejšo okrepitev italijansko-turškega prijateljstva.

Skupina držav pod vodstvom Italije

Belgrad, 27. maja. I. Sestanek italijanskih in turških državnikov v Rimu, kakor tudi razgovori Mussolinija in Izmet paše, katere je objavila oficijozna agencija Stefani, zelo zanimajo tujakšnje javnost. Posebno se polaga veliko važnost na Mussolinijeve besede, s katerimi trdi, da je prijateljska pogodba med Turčijo in Italijo »glavni temelj stabilnosti političnega položaja na vzhodnem delu Sredozemlja, posebno še z ozirom na prijateljstvo, ki veže obe državi in še nekatere druge države, ki so tudi važen činitelj tega položaja«. Iz tega sklepajo tujakšnji poučeni krogi, da stvarno obstoja tisti blok držav v vzhodnem Sredozemlju in v južnovzhodni Evropi, o katerem je oktobra 1930 pisalo svetovno časopisje, katerega je že takrat in še mnogokrat potem stalno negiral bivši predsednik grške vlade Venizelos. Evropska diplomacija je vedno skeptično gledala na ta pokret, katerega je vodila Italija iz Rima in kateremu so se polagoma podredile Turčija, Grčija in deloma tudi Bolgarija. Današnja manifestacija v Rimu je nov dokaz za to, da obstoja območje držav, kjer je Italija uveljavila svojo težnjo.

Tudi odhod Venizelosa v sedanjem trenutku, ko Turčija in Italija izmenjavata zdravice, ni slučaj. Grški državnik je sploščka z veliko vneto podpiral italijansko politiko, ker je računal, da bo Grčija od tega imela dobiček, toda s časom se je

hotel tega varuštva otresti. Zgodilo se je nasprotno. Otrsla se ga je Italija in danes postavlja na čelo grške vlade balkanskega idealista Papanastasiusa, neke vrste Brianda na Balkanu, ki bi vzdrževal na Balkanu oziroma popolnega medsebojnega zaupanja ter mirno in znosno situacijo, tako da bi italijanski diplomaciji dal potrebno garancijo, da se še bolj konsolidira na Balkanu.

Izmet paša je v svojem odgovoru na Mussolinijeve besede to tudi podčrtal, ko je dejal: »da bodo odslej italijanski in turški državniki mogli na mednarodnem terenu zagovarjati težnjo po skupnem blagostanju, po miru v vsej Evropi, posebno pa med državami vzhodne in južnovzhodne Evrope.«

Odslej bo torej treba v evropski politiki, ki se razvija z bliskovito naglico in ki bo vodeče odgovorne državnike kmalu pustila daleč za seboj, resno računati s skupino držav, ki se je nekako ob strani glavne politične poti in izven ženevskega žundra ustanovila, utrdila in učvrstila, ki bo odslej nastopala v mednarodni politiki z zanosom in doslednostjo. Zveza te skupine s Sovjetsko Rusijo ji daje tudi svoj izrazit značaj. Pred tem dejstvom se ne smejo zapirati oči. Takšen razvoj pa je bil tudi nujen spričo pomanjkanja vsake zdrave iniciative evropskih držav. Zapadne države so doslej pokazale, da nimajo nikakega zmisla za potrebe evropskega vzhoda, konferenca male antante pa je ugotovila, da poleg že deset let starega in danes okamenega programa ni v stanu dati novega duha, katerega diktirajo nove potrebe. Zato ni čudno, da se je v tej splošni brezbriznosti ustanovila skupina, ki je dala sama sebi orožje, s katerim hoče ščititi svoje potrebe.

Rimski sestanek je proglasitev italijansko-grško-turško-sovjetskega prijateljstva, kateremu podlega vedno bolj in bolj tudi Bolgarija, čim bolj jo Evropa od sebe odganja.

V zvezi s tem, mislimo, je potrebno morebiti priobčiti govorice, ki se že dolgo časa širijo in ki imajo svojo idejno podlago, namreč, da se namerava sedanji romunski zunanji minister, princ Ghika, umakniti iz vlade in se vrniti na svoje dolgoletno poslaniško mesto v Rim, kjer je poleg svojega pohišča in svojih umetniških zbirk pustil tudi svoje srce.

Dollfuss pred parlamentom

Za tesno sodelovanje z Nemčijo — Proti podonavskim načrtom

Dunaj, 27. maja tg. Vladna izjava, s katero je dr. Dollfuss predstavil svoj novi kabinet, je napravila dober vtis, ker je bila v smislu položaja države in po bistvu novega šefa vlade vseskozi resna in se bavila samo s perečimi gospodarskimi vprašanji. Z obžalovanjem, da se mu ni posrečilo pritegniti v vladno večino tudi Velenemceve, je dr. Dollfuss navajal, da je Avstrija že po svojem specifičnem položaju, ko je bil raztrgan njen prejšnji veliki gospodarski okolišč in so se zaprle vse sosedne države, navezana samo na to, da išče prijateljstvo in mir z vsemi državami. Pri tem mora razumeti ves svet, da se Avstrija kot samostojna nemška država, nastala po krvi, zgodovini in zemljepisnem položaju zaveda svojih najtesnejših vezí in prijateljstva z Nemčijo, katere ustvarjajo pravice in dolžnosti. Glede transfernega moratorija je izjavil zvezni kancler, da so trgovsko-politične iniciative njegovih prednikov ostale brezuspešne. Avstrija brez pomoči iz inozemstva ne more izpolniti svojih inozemskih obveznosti in tako stoji v teh dneh pred usodno odločitvijo o zatvoru deviz za inozemske dolgovce. Zvezni kancler je izrekel upanje, da se bo mešana komisija, katero je pravkar imenoval Svet Zveze narodov, zavedala, kako nujne so učinkovite odredbe, iz česar je sklepati, da vlada še ni obupala dn da miren sporazum z inozemskimi upniki še ni izključen. Sicer bi bila vlada v najkrajšem času postavljena v položaj, da bo morala skrbeti za učinkovito samopomoč.

Dr. Dollfuss je izjavil, da se vlada nikdar ne bo poslužila zlorabe nekritega tiskanja bankovcev. Devizne prisilne odredbe, ki so sedaj neobhodno potrebne, se bodo v kratkem zamenjale s takimi, ki bodo na boljši način utrdile tudi zaupanje v denarne zavode. Ravnotežje v državnem proračunu se bo skušalo doseči z varčevanjem pri stvarnih izdatkih, ne pa z znižanjem plač uradnikom, temveč z upravnoreformo. Pri železnici bodo morali načeloma de-

ne bo žel, pač pa pridejo na njegovo mesto drugi, ki se bodo ponašali s temi uspehi — govorimo z nemškega vidika namreč — tako nekako, kakor se danes Mussolini baha, da je zatri v Italiji komunizem, ko ga že zdavnaj ni bilo več.

Padeč dr. Brüninga in centruma pomeni brezdvomno začetek državljanske vojske, začetek medsebojnega klanja. Kajti, da bi komunisti in socialisti videli v kaki Schleicherjevi diktaturi kaj drugega, kakor v Hitlerjevi, si ne moremo misliti. Prva, kakor druga bi se naslanjala na bajonete, na silo. Bližnji dnevi nam bodo pokazali, ali so se demokratske sile v zadnjem trenutku zavedle nevarnosti, v kateri se nahajajo njihove državljanske svoboščine, svoboda tiska in združevanja ter enakopravnost pred zakonom, pridobitve, odkupljene za težko ceno poraza na bojišču. Dogodek v pruskem parlamentu bi jim moral biti v svarilo.

lati na to, da bo železnica ostala samostojno avstrijsko podjetje. Za dolgovce, ki jih železnica dolguje državi, se predvideva plačilni sistem, zavarovan v proračunu. Kar se tiče vseh prepovedi, bo vlada delovala proti neutemeljenemu dvigavanju cen. Najvažnejša pa je napoved, da bo vlada v najbližjem času razposlala državam povabila za trgovsko-politična pogajanja, pri čemer se lahko že sklicuje na to, da je Nemčija k temu pripravljena, da je Poljska že dala v načelu ugoden odgovor in da tudi Italija izreka v tem vprašanju svoje prijateljsko stališče. Sedaj bo vlada končno odgovorila na pobudo Nemčije o prednostnih carinah. O prednostnih carinah, za koje se je dr. Dollfuss

italk vedno boril, je izjavil v načelu, da koristijo prednostne carine samo tedaj, če more favorizirana država ves svoj izvozni prebitek prodati s prednostnimi carinami, in če država, ki dovoli prednostne carine, obdrži pod normalnim carinskim varstvom še vedno del svojega uvoza, ki je potreben za dotično kritje. Ta izjava pomeni jasno odklonitev onih načrtov, ki hočejo novi trgovsko-politični red omejiti na 5 malih podonavskih držav. Kot konvencija heimwehrovskim ministrom se smatra obljuba, da hoče vlada resno proučevati vprašanje prostovoljnega dela za državo na podlagi nemških izkušenj. Dalje je kancler v svojem govoru obljubil, da bo pospeševal notranjo kolonizacijo, pri čemer se bo novelital tudi zakon o fideikomisih. Svoj govor je državni kancler končal s pozivom k skupnemu delu, ker je sicer usoda avstrijskega naroda na usodnem križpotu.

Volilna vlada v Grčiji

Papastanasiu sestavi koncentracijsko vlado — Volitve koncem avgusta

Atene, 27. maja. AA. Atenska agencija poroča: Nova vlada je sestavljena tako-le:

Predsednik ministrskega sveta, zunanji minister in minister za narodno obrambo, kanor spada tudi ministertvo za vojsko, mornarico in letalstvo: Papastanasiu;

notranji minister: Bakapulos;
finančni minister: Varvaresos,
minister pravde in zastopnik ministra za narodno gospodarstvo: Trijandafilopoulos;
prosvetni minister: Perikle Karapanos;
prometni minister: Koronis
minister poljedelstva in zastopnik ministra za socialno politiko: Bakalbazis;
minister za zdravje: Naracis;
državni podtajniki: pri ministrskem predsedništvu Heraklides; v ministertvu za narodno obrambo general Skudalis; v ministertvu za narodno gospodarstvo Kirijaeis; v finančnem ministertvu Sideris; v poljedelskem ministertvu Kaliezakis.

Nova vlada računa na podporo Venizelosa in je zato izjavila, da bo izvenstrankarska in da bo vodila po le pod strokovnimi vidiki.

Atene, 27. maja. AA. Po prevzemu dolžnosti predsednika nove grške vlade je g. Aleksander Papastanasiu sprejel poročevalca Aale in mu dal svojo prvo izjavo za javnost kot šef nove grške vlade. Ta vlada, je izjavil g. Papastanasiu, ima značaj začasne volilne vlade. Opirala se bo lahko na Venizelosovo parlamentarno večino. Zato moja vlada ne bo imela časa, da bi izvedla moje ideje ali pa ideje moje stranke.

Nadaljevali bomo zato z delom prejšnje vlade. Posebno pozornost bomo seve posvetili gospodarski in finančni politiki. Izvedli bomo največje štednje in redukcije in s tem dali inozemskim upnikom največjo satisfakcijo.

Venizelos bo zastopal Grčijo na predstoječi konferenci v Lausanni.

Nove volitve bodo koncem meseca avgusta ali pa prve dni septembra.

Vlada bo nadaljevala zunanjo politiko dosedanje vlade in bo ohranila prijateljske stike z vsemi državami, zlasti pa z balkanskimi državami.

Ideji o balkanski zvezi bo moja vlada, čeprav je le začasna in ji je rok vladanja odrejen, skušala dati več poleta in več praktičnega smisla.

O politiki napram Bolgariji je Papastanasiu izjavil:

Tudi tu bomo nadaljevali politiko dosedanje vlade! — Svojo izjavo je g. Papastanasiu končal s tem, da pri grških diplomatskih predstavništvih v inozemstvu ne bo izprememb.

Atene, 27. maja. AA. Nova vlada g. Papastanasiu se bo predstavila parlamentu prihodnji ponedeljek.

Pred preosnovno nemške vlade

Berlin, 27. maja. Ž. V zadnjem trenutku je še enkrat uspelo dr. Brüningu, da premaga svoje nasprotnike, oziroma, da sklene z njimi sporazum. Zatrjuje se, da so k temu pripomogli krvavi dogodki v pruskem parlamentu. General Schleicher in državni podtajnik Meissner, šef kabineta predsednika Hindenburga, ki sta bila do sedaj največja nasprotnika državnega kanclerja, sta prenehala z borbo proti njemu. Po Brüningovi avdienci pri Hindenburgu ki bo v nedeljo, bo prišlo najbrže do rekonstrukcije vse nemške vlade, iz katere bo v prvi vrsti odšel Gröner ne le kot vojni, temveč tudi kot notranji minister.

Dunajska vremenska napoved: Oblačnost se bo menjavala, nevihte so zelo verjetne.

Ali na desno ali na levo

Pariz, 27. maja. Po sestanku med Tardieuem in Herriotom v navzočnosti predsednika republike in finančnega ministra Flandina je javnost pričakovala pojasnitve vprašanja, kakšna strankarska koalicija se bo tvorila v parlamentu, ki se sestane v prvih dneh meseca junija. Toda imenovani sestanek ni rodil nobenega rezultata v tem oziru in slej ko prej je gotovo samo to, da bo Tardieujevo nasledstvo prevzel Herriot, ki pa se še sedaj ni mogel odločiti, s kakšno večino bo prav za prav vladal Francijo.

Herriot v položaju Hamleta

Na eni strani stoji Herriot pod močnim pritiskom mlažjih elementov radikalnega, to je svobodno-miselnega meščanstva, ki ne morejo dočakati dne, ko bi se s pomočjo socialistov začela nova doba človeštva pod egido Francije. Na drugi strani pa imajo v radikalni stranki večino zmerni in realistični elementi, ki absolutno ne odobravajo kakšne preradikalne spremembe bodisi zunanje bodisi socialne politike Francije, smatrajoč, da je sedanji mednarodni in gospodarski položaj Francije tak, da absolutno ne dovoljuje kakšnih »pacifističnih in socialističnih pustolovščin«. Herriot, ki je človek velikega znanja, dobrih namer in najsvobodoljubnejši gest ter brez dvoma odkrit prijatelj sporazuma narodov, na drugi strani nima preveč odločne volje in se pred praktično rešitvijo kakšnega problema nahaja v istem položaju kakor Hamlet. Je dober Francoz in dober internacionalist in zato išče sedaj srednje linije, ki jo je pa sprito sedanjega položaja Francije zelo težko najti.

Herriot stoji pod močnim vtisom velikih zunanjepolitičnih in finančnih težav Francije, katere mu je Tardieu odkritosrečno razložil. Nemčija, ki se danes nahaja, če hočemo biti odkritosrečni, pod prikrito diktaturo generalov, noče plačati nobenih reparacij več in reklamira zase pravico, da se oborožuje v isti meri kakor vse druge države. Tudi zavzema jako grozljivo stališče napram Poljski, največji zaveznici Francije na vzhodu. Na kakšno zunanjo politiko, ki bi bila še bolj odjenljiva, nego je bila Briandova, kateremu bi Herriot rad sledil, smatrajoč se za njegovega najvernejšega naslednika, zato ni mogoče misliti. Radi tega je razumljivo, da se je Herriot sedaj ogrnil v popluto molka.

Daladier kliče skupaj „svobodomiselnih“ elemente

Tem bolj pa je glasno levo krilo radikalne stranke, ki ga vodi Daladier. Ta piše v svojem glasilu »Republique«, da morajo vse levičarske stranke, ki so združene dosegle zmago, ostati skupaj tudi v bodoči akciji. Daladier pravi, da so radikali odločeni, da se energično uprejo vsem intrigam vojaške, aristokratske in »klerikalne« reakcije, ki hoče preprečiti zvezo vseh svobodomiselnih elementov. Treba je uresničiti širokopotezen program mednarodne pacifistične kooperacije in socialnih reform. Zato se ne sme dopustiti, da bi se osnovala meščanska koncentracija brez socialistov, ker bi taka vlada bila že na prvi seji parlamenta preglasovana in bi se zato morala nasloniti na vse desničarske stranke, kar bi pomenilo oživiljenje reakcije. Daladier meni, da dežela, ki je svoje zaupanje poverila svobodomiselnim elementom, tega ne more dopustiti.

Večina radikalov je drugega mnenja

Toda zmerni radikali, ki imajo večino zlasti v senatu, so trdno odločeni, da ne dopustijo osnutja levičarskega kartela skupaj s socialisti. Senatorki so proti temu tako iz zunanje-političnih kakor iz finančnih razlogov. Gustav Hervé meni zato v svoji »Victoire«, da se bodo radikali vrnili na vlado čisto drugega razpoloženja nego leta 1924. Duh večine radikalnega kluba je veliko bližji zmernim republikancem centra nego levičarskim prenapetecem. »Oglejte si« — piše Hervé — »en problem za drugim. Videli boste, da so v socialnih zadevah radikali prav tako konservativni kakor zmerna sredina. V finančnih zadevah stoji enako pod vplivom interesov kapitala kakor bivša vlada. In prav tako, kakor je bivša vlada zagovarjala nedotakljivost mirovnih pogodb ter absolutno potrebo narodne obrambe, so tudi radikali prepričani, da je interes Francije pred vsakim drugim interesom.« Z drugimi besedami, tako zaključuje Hervé, radikali so premagali Tardieuja »enostavno zato, da sami pridejo na oblast. Toda danes, ko so izvajali bitko, se ne bodo pomišljali, da vodijo točno isto politiko, katero je vodil Tardieujev kabinet bodisi na polju notranje politike bodisi glede mednarodnih problemov«.

Zato je gotovo, da se bo na kongresu radikalne stranke 31. maja pojavilo tako nasprotivo v taboru svobodomiselnih elementov, da Herriotu najbrže ne bo preostalo ničesar drugega kakor da se ali nasloni na sredinske elemente bodoče zbornice ali pa osnuje radikalno »manjšinsko« vlado, ki bo iskala od slučaja do slučaja opore ali na desni ali na levi.

Pariz, 27. maja. AA. Širši glavni odbor stranke republikanske federacije je imel sejo. Poročal je poslanec Marin, ki je izjavil, da se bo njegova stranka neumorno borila proti radikalni vladi, če bi le-ta skušala uveljaviti socialistične ideje, da pa bo stranka republikanske federacije podpirala tako radikalno vlado, ki bi izvajala načela stranke republikanske federacije.

Socialistična desnica hoče na vsak način v vlado

Pariz, 27. maja. Ž. V političnih krogih zelo komentirajo obisk socialističnih voditeljev Renaudela, Rossarda in Frola pri Herriotu, ki je vzbudil precejšnjo senzacijo. Vsi trije socialistični narodni poslanci so namreč sporočili Herriotu, da so za sodelovanje med radikali in socialisti in da se ne identificirajo z glavnim tajnikom socialistične stranke Paulom Faureom, ki se je v nekem članku izrazil proti temu sodelovanju. Herriot je izjavil, da je pripravljen, da sodeluje s socialistično stranko in jo bo pozval, ko stopi v vlado, čim dobi mandat za to. Inicialna Renaudela in njegovih političnih prijateljev je prišla tako nepričakovano zaradi tega, ker v krogih stranke desnice niso smatrali za mogoče, da se bo Herriot, ki je že stopil v zvezo s Tardieuem, vendar sporazumel s socialisti. Mislijo, da ni izključeno, da bo sklep Renaudela in drugih socialističnih voditeljev, da sodelujejo s Herriotom in njegovo stranko, povzročil razpad socialno demokratske stranke. Desno krilo pod vodstvom Renaudela bo izstopilo iz socialistične stranke, če se bo socialistični državni kongres izjavil v nedeljo proti temu sodelovanju.

G. Barle in „Jutro“

Resignacija šentjakobskega župnika G. Barleja na poslanski mandat je »Jutro« dala povod, da je napisalo nizkoten napad na cerkvene kroge, ki izven v običajno denunciacijo cerkvenih oblasti. V članku skuša namreč napredno glasilu bivešega poslana naslikati kot žrtve cerkvenega terorja. Teh »Jutrovih« metod je slovenska javnost že vajena in zato pri nas nič več ne vlečejo. Toda ker je »Jutro« članek ponatisnila tudi belgajska »Politika«, sicer z izrecno pripombo, da je to »Jutrovo« blago, bi vendar opozorili javnost na resnično stanje stvari, ki je mnogo bolj enostavna in preprosta, kakor »Jutrovo« zmedene kombinacije.

Državna oblast je pred kandidaturom stavila vse svoje funkcije, ki so hoteli kandidirati, pred izbiro: ali državna služba ali poslanski mandat. Smatrala je, da oboje hkrati v eni osebi ni združljivo. Zato je moral vsak državni uradnik, ki se je potoval za poslanski mandat, dati najprej ostavko na državno službo. Mislimo, da je tako prav in v redu. Popolnoma na istem stališču pa stoji tudi cerkev, ker je pač zelo težko dobro vršiti duhovniško službo — na pr. župnika obširne mestne župnije — in pa biti istočasno poslanec v parlamentu in voditi politiko. Ako je kljub temu župnik pri Sv. Jakobu v Ljubljani šest mesecev v svoji osebi združeval obe funkciji, je s tem podan ravno nasprotni dokaz, kakor pa bi to hotelo »Jutro«: dokaz o izredni obzirnosti cerkvenih krogov. G. Barle je imel časa dovolj, da je izbral med mestom župnika in mestom poslance. Zopet si namreč ne moremo misliti, da bi G. Barle, ki gotovo pozna cerkvene predpise, kanil obe mesti hkrati opravljati. Če se je končno vendarle odločil, da ostane rajši župnik in odloži poslanski mandat, še ni, da bi ga zato proglasili kot žrtve terorja in narodnega mučenika, kar »Jutro« tako nevedno počenja. Narodno mučeništvo sploh ni tako poceni — tudi še danes ne — kakor si to predstavlja »Jutrova« gospoda. Da se je G. Barle rajši odločil za župniško vodenje, je imel gotovo zelo tehtne razloge, ki se morda dajo slutiti, a ker jih sam ne navaja v svojem odpovednem pismu na poslanski mandat, jih tudi mi nimamo pravice navajati. Neutajljivo dejstvo je, da je G. Barle napisal odpoved na poslanski mandat prej, preden je dobil poziv od nadrejene cerkvene oblasti.

Sprito teh dejstev naj slovenska javnost sama presodi in oceni častnikarje, predvsem pa moralno vrednost »Jutrovega« pisanja.

Zamenjava obveznic stabilizacijskega posojila

Belgrad, 27. maja. AA. Zamenjava obveznic stabilizacijskega posojila.

V perspektu k emisiji 7% stabilizacijskega posojila kraljevine Jugoslavije je rečeno, da bodo začasne obveznice (certifikati) tega posojila zamenjane za definitivne obveznice najdlje do 1. junija 1932.

Iz tehničnih zaprek zamenjava v tem roku ne bo mogoča, pač pa v prihodnjih mesecih, najdlje pa do 1. decembra 1932.

Zamenjavo bo opravila Državna hipotekarna banka pri svojih podružnicah v Zagrebu, Ljubljani, Splitu, Sarajevu, Nišu, Skoplju, Novem Sadu in na Cetinju.

Drugi kupon tega posojila bodo izplačale te podružnice od 1. junija na podlagi začasnih obveznic (certifikatov).

Lastniki obveznic stabilizacijskega posojila bodo v dnevnem časopisju pravočasno obveščeni o zamenjavi teh obveznic in sicer čim bo Državna hipotekarna banka prejela od svojega finančnega agenta pri pariški Unione banki definitivne obveznice. (Iz Državne hipotekarne banke, oddelek za založnice in obveznice.)

Solski izpiti

Belgrad, 27. maja. AA. Višji in nižji tečajni izpiti bodo na vseh gimnazijah ob 10. junija dalje.

Popravnici izpiti se bodo vršili 7. in 8. junija, druge dni od 1. junija dalje pa bodo dopolnilni in razredni izpiti.

Za zasebne izpize se je samo v Belgradu prijavilo 700 kandidatov. Razdeljeni so bili sorazmerno na vse gimnazije v Belgradu.

Pred važno finančno konferenco

V kratkem naj bi se vršila konferenca zastopnikov narodnih bank vseh večjih držav

Belgrad, 27. maja. I. Iz krogov Narodne banke poročajo, da bo v kratkem času sklicena velika konferenca zastopnikov narodnih bank vseh večjih držav. Sestanek bi se imel vršiti v Švici in zborovanju bi predsedoval guverner švicarske narodne banke Mussy. Razgovorom bodo poleg predsednikov imenovanih bank prisostvovali tudi člani finančnega odbora Zveze narodov, kakor tudi delegatje sledečih vlad: francoske, angleške, italijanske, švicarske, belgijske in nizozemske. Zdi se, da se bo ta konferenca najprej in v glavnem pečala predvsem z vprašanji, ki so na dnevnem redu reparacijske konference, ki je sklicana v Lausanni. Ker se pa na dnevnem redu lausanske konference nahaja v prvi vrsti vprašanje finančne pomoči podonavskim državam, se zdi zelo verjetno, da se bodo bankirji skušali najprej med seboj zediniti, koliko denarja bi dali tem državam, katerim državam se bo prisločilo na pomoč ter kakšne garancije se bodo zahtevale in na kakšen način se bo ta pomoč izplačala. Nova francoska vlada, ki se ravno sestavlja in ki ima v tem pogledu mnenje, ki se v mnogem razlikuje od mnenja Tardieujeve vlade, bo seveda imela svoj vpliv na imenovane razgovore. Dozdej še ni nič znanega, če bodo tudi podonavske države povabile, da se konference udeležijo, ali če bodo smatrale velesile morebiti za potrebno, da njihove interese zagovarja finančni odbor Zveze narodov, v katerem sedijo zastopniki podonavskih držav.

Francija se odreče reparacijam?

Pariz, 27. maja. Ž. V tukajšnjih političnih krogih je vzbudila senzacijo vest pariškega dopisnika »Timesa«, po kateri je baje Francija trenutno pripravljena, da se do zadnjega belica odreče reparacijam pod pogojem in garancijo, da bo istotako napravila Amerika z vojnimi dolgi. Ni znano, odkod je dobil »Timesov« dopisnik te informacije, misli pa se, da jih je dobil iz krogov, ki se pripravljajo, da vzamejo v svoje roke državno oblast. Značilno je, da ta »Timesova« informacija, čeprav je delovala senzacionalno, vendar ni zadela na odklonilno stališče v političnih krogih. Edino se opaža to, da je sedanji trenutek zelo neugoden tako za rešitev reparacijskega problema kakor tudi za rešitev vojnih dolgov, ker je Amerika pred volitvami. Radi tega so politični krogi prepričani, da lausanska konferenca ne bo mogla končati drugače kakor s podaljšanjem nemškega moratorija in da se končna rešitev reparacijskega problema in vprašanje vojnih dolgov odgodi na poznejši čas.

London, 27. maja. Ž. Radi konference strokovnjakov, ki bo v ponedeljek v Parizu, piše »Times«, da se podonavski problemi lahko rešijo edinele kot celota. Na rešitev se lahko misli šele tedaj, če se bodo države naslednice najprej odločile, da opustijo carinske zidove, kajti brez tega bi bil podonavski problem rešen le na pol. Težkoče bi se zmanjšale le na ta način, če bi se upniške države predvsem sporazumele med seboj za isto politiko in isti načrt.

Ne bo denarja

Bukarešt, 27. maja. Ig. Francoski poslanik je izročil finančnemu ministru Argetoianu poročilo prof. Rista o gospodarskem in finančnem položaju Rumunije. Sodi se, da to poročilo ni tako, kakor je upala rumunska vlada. Čuje se tudi, da se je francoski svetovalec pri rumunski narodni banki Auboin odrekel svojemu mestu.

Kongres revolucionarne macedonske organizacije

Sofija, maja 1932.

Pred tedni se je vršil 8. redni kongres macedonske revolucionarne organizacije V. M. R. O., ki je dal absolutorij dosedanjemu vodstvu organizacije ter odobril njihovo delo. Centralni organizacijski odbor je izdal poročilo o sprejetju predloga, da želi zbrati okoli sebe vse macedonske narodne kroge ter da bo ustavila organizacija vsako akcijo proti drugim Macedoncem, ki so delovali proti organizaciji V. M. R. O., ako bodo le-ti pred izvršilnimi organi organizacije podali izjavo, da v bodoče ne bodo nasprotovali macedonski organizaciji V. M. R. O., ter ne bodo delali zaprek njenemu delu. Izjava se mora podati tekom enega meseca po pozivu v časopisu »Svoboda ali smrt«, ki je glavno glasilu stranke revolucionarne macedonske organizacije V. M. R. O., glasilu njenega voditelja Ivana Mihajlova.

Oni, ki se ne bodo pokorili zapovedi kongresa, bodo objavljeni kot narodni sovražniki, proti katerim se bo postopalo po zakonih revolucionarne organizacije. (Zakoni so znani: revolver, peklenjski stroj ali bomba.)

Poziv se tiče druge macedonske organizacije Protogorovistov, ki je v manjšini in katerih je že veliko padlo v medsebojnem boju. Protogorovisti so znani, da streme za federacijo Macedonije z drugimi Jugoslavi, medtem ko V. M. R. O. zahteva popolno neodvisno Macedonijo.

Kongres se je dalje izrazil, da so sklenjeni mirovni dogovori kvari za položaj Macedonije ter da ogrožajo narodni mir na Balkanu.

Kongres je sklenil dalje, boriti se za neodvisnost Macedonije s istimi sredstvi, kot v preteklosti, ker so ostale vse macedonske petije po Evropi zaman. Borba naj se nadaljuje do končne popolne osvoboditve. Očita se dalje nekaterim bolgarskim upravnim krogom, da je njihovo delo protinardno in kvarno. V balkanskih konferencah vidi V. M. R. O. le poskus, ohraniti nepravilni status quo na Balkanu, zaradi česar se organizacija izjavlja proti vsem takim konferencam.

Organizacija je dalje sklenila, še naprej zasledovati krivice umora Todor Aleksandrova.

V centralni odbor revolucionarne organizacije so bili izvoljeni: Ivan Mihajlov, Vladimir Kurtev in Georgi Nustev.

Kakor je iz poročila o poteku tega kongresa razvidno, ki je tiskano v časopisu »Svoboda ali smrt«, in za katerega bolgarska vlada ne ve, kje se tiska, je macedonska organizacija ostala nepomirljiva ter je pričakovati, da bo v kratkem svojo delavnost začela. Kaj bo vlada storila, da spravi te pojave v sklad s svojimi opetovanimi mirolnimi izjavami, danes še ni mogoče reči.

Poslednji umori med Macedonci pa dokazujejo, da je mir med obema skupinama problematičen in da ni misliti še na pomirjenje, češar si žele nekateri rodoljubi, med njimi pred kratkim umorjeni Dimitar Mihajlov, ki ni identičen z Vanče Mihajlom, voditeljem revolucionarne macedonske organizacije.

V informacijo slovenske javnosti še povemo, da so Protogorovisti le neznatna manjšina nasproti revolucionarni organizaciji V. M. R. O., kar se je tudi jasno pokazalo pri pogrebu umorjenega Dim. Mihajlova, katerega pogreba se je udeležilo okoli 3000 delegatov mnogobrojnih macedonskih organizacij. »Mir na Balkanu« je slejkoprej še vedno ogrožen, in je vsak optimizem v tem oziru — ponesrečen.

Sofija, 27. maja. AA. Na večeršnjem sestanku macedonskega nacionalnega komiteja se je komitej zaradi umora Mihajlova konstituiral takole:

Predsednik Georgije Kondov, podpredsednik Dimitrije Pop-Pandov in dr. Filip Manolov, tajniki Nikola Gamlovski, Kozma Georgijev in Hristo Zograf; člani Andon Piperevski, Atanas Dimitrov, Georgije Nikolov, Stefan Dimitrov, Borzinov in Dimitar Markovski.

Nova japonska vlada je vojaškega značaja

London, 27. maja. Ž. Po vesteh iz Harbina se je položaj znatno poslabšal. Izgleda, da so odnošaji med Sovjetsko Rusijo in Japonsko v najbolj akutni fazi. Japonske čete, ki so poslale v severno Mandžurijo, da zatrejo vstaški pokret, se približujejo mejni Sovjetske Rusije.

Tokio, 27. maja. Ž. Mikado je sprejel v avdienco člane nove vlade, ki so po položnih prisegi takoj prevzeli svoje resore. Vlada je koncentracijskega značaja, vendar pa v njej prevladujejo predstavniki vojaških krogov.

London, 27. maja. Ž. Sovjetska vlada je sprejela predlog neodvisne mandžurske vlade, da Mandžurija postavi konzularna zastopstva v raznih ruskih mestih. Tako bo imela konzulate v Blagovješenskju, Čiti, Broviku in Vladivostoku.

London, 27. maja. Ž. Na neko vprašanje v spodnji zbornici, če v resnici obstoji japonski načrt, po katerem naj bi se sklicala konferenca v Tokiu, da se reši vzhodni problem, je odgovoril državni podtajnik Eden, da tak načrt v resnici obstoja. Te konference se bodo razen ostalih interesiranih velesil udeležile brezpogojno tudi kitajske oblasti.

Koliko Anglija dolguje Ameriki

London, 27. maja. AA. V spodnji zbornici je državni tajnik v finančnem ministertvu Elliott izjavil, da znašajo ta čas vojni dolgi Anglije napram Združenim državam Severne Amerike 326.200.000 funtov šterlingov.

Na drugi strani pa dobi Anglija iz naslova vojnih dolgov svojih zaveznikov in za reparacije 200.782.000 funtov šterlingov.

Primanjkljiv za obrestni vred bo dosegel kakih 200 milij. funtov šterlingov.

Osebne vesti

Belgrad, 27. maja. I. V resoru prometnega ministristva je postavljen za upravnika rečnega prometa višji kontrolor Vincenc Svirar. — Upokojena sta bila v istem resoru Ivan Smeru v 6. skupini pri pošti Maribor I. in Wester Rozalija, uradnica pri pošti Ljubljana I. — V resoru finančnega ministristva je upokojen Lovro Počkar v 5. položajni skupini, doslej pri glavnem ravnatelstvu državnih železnic. — V resoru zunanje ministristva je napredoval v 8. položajno skupino Vinjo Božić, protokolist.

Praga, 27. maja. Ig. Preteklo noč sta dva nemška študenta onemestila zgodovinski spomenik sv. Jaceza Nepomuka na Karlovem mostu v Pragi. S palicami sta razbila pozlačeni venec okoli glave svetnika in ga vrgla v vodo. Policija ju je aretirala. Spomenik je bil postavljen l. 1688.

Bern, 27. maja. AA. Zvezni svet je ukinil dopolnilno carino 6.30 švic. franka za slot uvoženega prirodnega vina in sira iz Jugoslavije.

Sport

ZA DRŽAVNO PRVENSTVO Z. N. P. : L. N. P. 6:1.

Naslov pove, da je srečanje klubov LNP in ZNP končalo z visoko zmago Zagreba s 6:1. Največ zasluge na tako visokem rezultatu ima Ilija, prvoplasirani klub LNP, ki je podlegel drugo plasiranemu klubu Zagreba s 4:0. Gradjanski je premagal Ilijo gladko s 4:0 in mora biti domače moštvo zadovoljno, da rezultat ni še slabši. Gradjanski se je za prvenstveno tekmovalje temeljito pripravil. Že dolgo ni tako lepo igral. Zato ne sme nikogar začuditi lepa in tudi visoka zmaga Gradjanskega. Domače moštvo je popolnoma odpovedalo. Napada in krilske vrste ni bilo spoznat. Se celo do sedaj tako zanesljiva obramba je odpovedala.

Najslabši del moštva je bila napadalna vrsta. Osamljena sta se borila Doberlet in Ilov, a poškodovanem Pfeiferju je težko govoriti. Svetic, še ne popolnoma ozdravljen, ni mogel voditi in povežati napadalne vrste v celoto. Slab je bil Varčič, ki se je trudil, ni pa mogel podpirati in voditi napada. Tako slabo menda moštvo Ilije že dolgo ni igralo.

Maribor je v Zagrebu proti Victoriji dosegel lep uspeh. Podlegel je z 2:1 šele v drugem polčasu, potem ko je celo vodil z 1:0. Dobro je odrezalo moštvo Maribora, ki ga gotovo na svojih tleh zagodilo še marsikateremu. Prvo srečanje slovenskih klubov z zagrebškimi je končalo z zmago Zagreba.

PRIMORJE:CONCORDIA.

Pred startom v državno prvenstvo je Primorje povabilo Concordio na prijateljsko tekmo. S tem je dana moštvo Primorju lepa prilika za dober trening. Igrali bodo z moštvom, ki je dosedaj imelo veliko vlogo v zagrebškem nogometu. Moštvo Concordie ima mednarodno rutino, katere najbolj primanjkuje našim igralcem. Tekma se vrši ob vsakem vremenu.

MEDNARODNI LAHKOATLETSKI MITING.

Letos slavi najstarejši slovenski klub in matica slovenskega sporta, »Ilija« 20-letnico svojega obstoja. Kot uvod k letnim svečanostim je velik lahkoatletski miting z mednarodno udeležbo, ki se vrši jutri na igrišču Ilije. Prijavljeni so poleg Avstrijcev najboljše jugoslovanske atletike, kar je najboljše jamstvo, da bo prireditelci na višini. Iz inozemstva startajo atleti KAC iz Celovca, ki ima v svoji sredi najboljše avstrijske tekače. Podrobnosti o prireditvi bomo še objavili v jutrišnji številki.

MEDNARODNE PLYVALNE TEKME NA MARI-BORSKEM OTOKU.

Mariborski plavalci si priborijo prvenstvo Maribora. Lepa zmaga Ilije.

Maribor, 27. maja.

Na praznik, dne 26. maja so se vršile na Mariborskem otoku mednarodne plavalne tekme. Tekme je priredil agilni klub SSK Maraton, udeležili so se jih pa poleg mariborskih plavalcev še SK Ilija iz Ljubljane z močno ekipo 12 plavalcev, GAK (Gradec) z 10 plavalci in SK Kamnik. Ilija in GAK sta igrala tudi vaterpolo-tekmo.

Rezultati tekem so: Stafeta 4x200 m GAK (Seitz, Tandl, Rainer, Rödiger) 11.26.6; Ilija (Turnšek, Zirovnik, Jesih, Fritsch) 11.39.4; Maraton (Danej, Franci, Luci, Hartlieb) 15.21.

50 m prosto jun. (prvenstvo Maribora): Zlatič 43.5, Levin 1.03.4; oba Maraton.

50 m prosto sen. (prvenstvo Maribora): Danej (Maraton) 33.2, Luci (Maraton) 36.2, Franci (Maraton) 38.8, Vezjak (Rapid) 39.2, Stopar (Maraton) 40.2. Izven konkurence Halek (Ilija) 34.8.

200 m prsno (prvenstvo Maribora): Drago (Sokol) 3.45, Zlatič (Maraton) 3.51.2, Vezjak (Rapid) 3.58.2.

100 m hrbtino za prvenstvo Maribora: Hartlieb (Maraton) 1.59.2. Izven: Seitz (GAK) 1.20; Zirovnik (Ilija) 1.24.4; Stergar (SK Kamnik) 1.58.

Stafeta 3x100, mešano: GAK (Parik, Tandl, Raig) 4. 07.2; Maraton (Hartlieb, Franci, Danej) 5.08.2.

100 m prosto, sen. Rödiger (GAK) 1.07; Fritsch (Ilija) 1.07.8; Miš (Ilija) 1.11.8.

100 m prosto sen. (prvenstvo Maribora): Danej (Maraton) 1.19.2; Hartlieb (Maraton) 1.24. Tretji Luci (Maraton), četrti Vezjak (Rapid). Izven konkurence Lampretova 1.19.

50 m hrbtino dame: Lampretova 48.7; druga Tanja (Maraton).

200 m prosto (za prvenstvo Maribora): Vezjak (Rapid) 3.13.2; Danej 3.19.6; Hartlieb 3.21.2; Luci 3.27.4.

Stafeta 4x50 m: Ilija (Fritsch, Herl, Miš, Zirovnik) 2.00.6; GAK (Rödiger, Schnidaritsch, Seitz, Dittmar) 1.20.9; Maraton (Luci, Franci, Stopar, Danej) 2.25.4.

Izven programa je startala Lampretova na 200 metrov prosto: 3.06.2.

Državne finance 1931-1932

Sedaj so objavljeni podatki o državnih dohodkih za mesec marec tekočega leta. S tem smo dobili statistiko za celo proračunsko leto 1931/1932.

V omenjenem mesecu marcu so znašali vsi državni dohodki 922.3 milij. Din (meseca marca 1931 pa 782.1 milij. Din). Manj kot lani so dali letos neposredni in posredni davki ter monopolni, nasprotno pa so bili višji dohodki pri državnih gospodarstvih podjetjih in razni dohodki. Državna gospodarska podjetja so dala v marcu 1932 447.8 milij. Din, v marcu lani pa 215.8 milij. Din. Tega pojava si ne moremo razlagati drugače, kakor da so bili ta mesec preneseni v obratun vsi dohodki nekaterih državnih podjetij za celo proračunsko l. 1931/1932. Podobno slučaj smo imeli v proračunskem letu 1930/1931, ko so v decembru 1930 naenkrat znašali dohodki državnih podjetij 1048.2 milij. Din, dočim

so povprečno znašali okoli 300 milij. Din mesečno. S temi podatki so deloma popravljene naše prejšnje cenilive državnih dohodkov, vendar pa tudi končni rezultat kaže, da v tekočem proračunskem letu najbrže ne bomo dosegli boljših rezultatov, ker je pričakovati poslabšanja.

Skupno so v celem proračunskem letu 1931/32 znašali državni dohodki v primeri s proračunom in prejšnjim letom (v milij. Din):

	Donos	Prorač.	Donos	Prorač.
	1930/31	1931/32	1931/32	1932/33
Neposredni davki	2072.8	2106.0	1739.1	1663.0
Posredni davki	3541.3	3536.4	2987.4	3185.0
Monopoli	2327.5	2420.7	2136.5	2319.3
Drž. gosp. podjetja	4267.9	4687.9	3817.3	3748.1
Razni dohodki	85.0	133.1	95.7	163.1

Stanje Narodne banke

Pravkar objavljeni izkaz o stanju Narodne banke z dne 22. maja kaže v primeri z izkazom za 15. maj tele glavne izpremembe:

Zlati zaklad je ostal skoro neizpremenjen, pač pa so valute narasle na 1.06 na 2.6 milij. devize pa za 11.8 na 244.9 milij. Din. Skupno se je podloga povečala za 12.4 preko 2 milijardi Din za 2010.7 milijonov. Nasprotno pa so devize izven podloge padle za 2.6 milij. na 82.5 milij.

Posojila nadalje naraščajo in sicer je narasel reeskont za 5.3 na 1889.5, dočim je istočasno lombard padel za 3.7 na 258.95 milij. Din. Prejšnji predumji državi so narasli za 0.2 na 1804.45 milij.

Med pasivi jeobtok bankovcev zmanjšan za 98.2 pod 5 milijard Din na 4904.6 milij. Din. Ta padec obkopa je v zvezi z naraščanjem obveznosti banke po vidu, ki so namreč narasle za 133.9 na 662.4 milij. Din. Med temi so narasle državne terjatve za 13.0 na 31.7, žiro računi za 44.15 na 522.5 in razni računi (verjetno radi plačila tobaka monopolisti upravi) za 76.8 na 108.2 milij. Din. Nasprotno pa so padle obveznosti z rokom za 6.1 na 1323.2 milij. dinarjev.

Vsota obkopa in obveznosti po vidu znaša 5567.0 milij. Din, kar pomeni povečanje za 35.8 milij. Din. Skupno kritje je ostalo skoro nespremenjeno, znaša 36.11% (36.12%), zlato kritje pa je padlo od 31.87% na 31.67%.

IV. VELIKA RAZSTAVA PERUTNINE IN KUNCEV V LJUBLJANI

Kmetijska družba v Ljubljani priredi s svojimi člani odsekove za perutninstvo in kuncerejo svojo IV. veliko razstavo. S tem hočejo reči pokazati uspehe reje, ki so jih dosegli s temi prekornimi živalmi v prošlem letu.

Dne 4. junija t. l. bodo posebne komisije strokovnjakov ocenjevale razstavljene živali. Za razstavo neprimerne živali se bodo vrnile, najlepše pa nagradile. 4. junija ob 10 bo slovesna otvoritev razstave na Velesjmu.

Dosedaj se je priglasilo 62 razstavljencev perutninarjev in 34 kuncerejcev. Živali bodo razstavljene v prostornih kletkah, deloma pa tudi v skupinah. Od perutnine bodo zastopane vse pasme, ki jih gojijo člani z uspehom, kakor: precejšnje število rjave stajerske zagorske kokoši, bele stajerske, plimette, Rhode Islande, leghorn, rjave, bele in črne orpingtonke, italijanske jerebičarke, sultan bel, jokoškamo kokoši, sulndolske, razne raze, kakor khaki campbell in indijske tekalke, japonske goske, turška gos, bronasti purani in kapuni raznih pasem. — Od kuncerev: belgijski orjaki, dunajski plavci, kastoreksi, dunajski orjaki, orjaki šeki, srebrni, angora itd., sploh kuncji, ki se spopadajo tudi za kmetosko rejo. Razstava bo ves čas velesjma in to od 4. do 15. junija t. l. v paviljonu na Velesjmu. Vsak 100 obiskovalec,

WATERPOLO ILIRIJA:GAK 4:0.

Ilija je nastopila v postavi: Ilov, Jamnik, Turnšek, Zirovnik, Jesih, Fritsch, Narba. GAK: Parik, Asen, Verauer, Rödiger, Rainer, Tandl, Seitz, rezervna Reigl. V vaterpolu je pokazala Ilija svoje veliko znanje. Gradjani so bili kljub vsem naporom potisnjeni v obrambo ter so bili le redkokdaj nevarni, dočim je bil njihov gol stalno ogrožen.

Tekme so hkrati pokazale, da si je plavalni sport pridobil tudi v Mariboru močno oporo. Absolutno prevladuje Maraton s svojimi mladimi, mnogo obetavljimi plavalci, ki so priborili klubu v prvenstvu mesta Maribora s 135 točkami, dočim sta si priborila Rapid 18 in Sokol 13 točk. Seveda bo potreben še temeljit in sistematičen trening, da bo igral Maribor tudi v plavalnem sportu ono vlogo, kakor v drugih panogah sporta. Rezultati, katere so dosegli Maratonci proti izrazito močni konkurenci iz Ljubljane in Grada, dokazujejo, da si bodo v letošnjem prvenstvu sigurno osvojili naslov prvaka province.

ki bo plačal v tem paviljonu 2 Din, bo nagrajen s primerno živalico. Dijaštvo in vojaštvo pod vodstvom predstojnikov ne plačajo nikake vstopnine. Odbor kakor tudi vsi razstavljenci so objavljeni v Velesjmskem katalogu. Iz povedanega sledi, da bo razstava vseskozi poudarna in zanimiva. Kmetijska družba hoče s tem propagirati še večjo gojitve in vzbuditi zanimanje za rejo malih živali posebno med kmetijskim ljudstvom.

Novi Sad hoče obdržati svoje zbornice. Kakor znano so predlagale belgijske zbornice, da se naj opusti skupna zbornica v Novem Sadu in njene agende prenesejo na posamezne belgijske zbornice, ki so kakor znano, ločene. Vendar je ogromna večina organizacij v Vojvodini odločno še povedala svoje mnenje, da je za skupno zbornico v Novem Sadu. To dni je obiskala trgovinskega ministra skupina poslancev iz Vojvodine in je dobila zagotovilo, da novosadska zbornica ne bo deljena. Beremo pa tudi, da je somborsko društvo trgovcev in industrijev sklenilo resolucijo, kjer zahtevajo sedanjo zbornico, da ostanejo pri novosadski zbornici.

Trosarine in takse. Pravkar je finančno ministrstvo izdalo pregled o plačanih trošarinah in takсах v mesecu aprilu, iz katerega je že razviden efekt spremembe dosedanjih trošarinskih predpisov in njih delna zamenjava za takse. Dohodki države so pri takšah znatno nižji kot leta 1931., znašali pa so pri trošarinah 60.7 milij. (aprila 1931 56.05 milij. proračun pa je bil donos trošarin za mesec april 1932 na 74.2 milij. Din). Nadalje so dale v aprilu takse (vozarske in splošne): 79.8 milij., aprila 1931 95.0 milij., proračun za april 1932 pa je znašal 102.5 milij. Din.

Mizarske mojstre opozarjamo, da bodo na letošnjem XII. velesjmu od 4. do 15. junija v Ljubljani razstavljani razni mizarski stroji mnogih večjih znamenitih tovarn.

Odplačilo dolga pri Kreugerju. Med telefonskimi vestmi zadnje številke smo objavili napačne podatke o višini odplačila našega dolga pri Švedih. Podatki o obrestih so točni, ker znaša polletna kvota v resnici 687.500 dolarjev, nasprotno pa je doslej prišlo v fond za amortizacijo tega posojila samo 108.161.50 dolarja ali 6.080.396.06 Din, kar je storjeno na podlagi zakona. Skupna vsota takozvanega švedskega posojila znaša 22 milij. dolarjev in bila po podatkih, ki smo jih objavili 26. t. m. odplačana že skoro polovica posojila, kar ni mogoče, ker teče to posojilo do l. 1958. (dano je bilo 1928, torej za 30 let).

Število zavarovanega delavstva v Jugoslaviji. Po podatkih Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu je število zavarovancev padlo od 531.154 v februarju na 508.829 v marcu tekočega leta. Pripominjamo, da je doseglo število zavarovancev v marcu lani 578.501. Povprečna zavarovana mezda je padla od 25.20 Din v februarju na 23.02 Din v marcu.

Jugoslovansko-poljska železniška tarifa. 27. in 28. t. m. je bila v Dubrovniku konferenca za redakcijo poljsko-jugoslovanske zvezne železniške tarife za prevoz blaga.

Razvoj avstrijsko-jugoslovanske trgovine. V mesecu aprilu letos je po avstrijski statistiki znašal uvoz v Avstrijo 7.3 (8.4) milij. Din, v prvih štirih mesecih tekočega leta po 30.6 (33.3) milij. Din. Izvoz iz Avstrije v Jugoslavijo pa je znašal meseca aprila letos 4.7 (10.2) in v prvih štirih mesecih letos pa 18.1 (33.9).

Zamenjava obvezne stabilizacijskega posojila. Ob vpisu 7% mednarodnega stabilizacijskega posojila je bilo rečeno, da se bo zamenja začasnih obveznic za definitivne izvršila najkasneje do 1. junija 1932. Sedaj pa je zamenja odložena in bo izvršena najkasneje do 1. decembra 1932.

Vsak obrtnik, ki mu je razvoj in napredek njegove stroke pri srcu, naj si ogleda letošnji XII. ljubljanski velesjem od 4. do 15. junija. Tu bo našel sredstva in pota, po katerih se more dvigniti. Spoznava izdelke, premerja jih s svojimi, vidi boljše izdelano, finejšo opremo

itd. Na mestu samem se prepriča o okusu in željah interesov, vidi kako konkurenca ustrezajo željam, a sam zastaja nezaposlen. Sam bi bil kriv, če bi takih opazovanj ne umel izražati v svoj prid in se na podlagi opazovanja ne izpopolnil. Ni zadosti posvetiti se obrti, ni zadosti postaviti izdelke na trg. Dober obrtnik skuša svoje podjetje izpopolniti, svoje izdelke vedno bolj izboljšati, da dobi glas in mu konkurenca ne more ogroziti obstanka. Najboljša šola za spoznavanje hib in za spoznanje potrebe izpopolnitve je vzorčni velesjem. Poleg tega bo videl na velesjmu vsakovrstne stroje in orodje, najnovejše izume moderne tehnike. Z nabavo takih strojev si vsak obrtnik olajša delo in doseže izdatne prihranke na času in denarju.

Borza

Dne 27. maja 1932.

Denar

Vsi devizni tečaji z izjemo Curiha, ki je ostal neizpremenjen, in Amsterdamu, ki se je neznatno uvrstil, so bili danes nižji kot v sredo, torej pred praznikom. Promet je običajen.

Na zagrebški in belgijski borzi so bili zabeleženi isti tečaji kot na ljubljanski. Zagreb je notiral še Newyork kabel 56.0925—56.3151.

Ljubljana. Amsterdam 2273.72—2285.08, Berlin 1925.17—1935.97, Bruselj 785.70—789.64, Curih 1097.35—1102.85, London 206.23—207.83, Newyork 5581.25—5609.51, Pariz 221.27—222.39, Praga 166.34—167.20, Trst 287.90—289.70.

Skupni promet brez kompenzacij je znašal na zagrebški borzi 126.348 Din.

Curih. Belgrad 9.05, Pariz 20.165, London 18.81, Newyork 510.75, Bruselj 71.60, Milan 26.225, Madrid 42.25, Amsterdam 207.10, Berlin 129.925, Stockholm 96.75, Oslo 93.60, Kopenhagen 102.75, Sofija 3.70, Praga 15.15, Varšava 58, Atene 3.425, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.06, Helsingfors 8.70.

Dunaj. Dinar notira: valuta 12.30.

Vrednostni papirji

Danes je bila tendenca za vojno škodo nekoliko slabša in tudi dolarski papirji so v primeri z včerajšnjimi tečaji na belgijski borzi, ki je poslovila, bili nižji. V Zagrebu je prišlo v dolarskih papirjih od prometa samo v 7% Bleru: 2000 dol. V ostalem je bil v Zagrebu promet naslednji: vojna škoda 900 kom. in belgijske obveznice 50.000. Belgijanska borza pa izkazuje naslednji promet: vojna škoda prompna 870 kom., za ultimo junija 200 kom., in julija 200 kom., 7% invest. pos. 10.000, agrariji 10.000, belgijske obveznice 285.000 in 7% Blerovo posojilo 1000 dol. Nadalje je bilo zaključenih 190 kom. delnic Priv. agrarne banke.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 48 bl., 7% Bler. pos. 42 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 50—53, agrariji 22.50—24, vojna škoda kasa 181—184, 6. 179—181 (180), 7. 180—181 (178, 179, 181), 8. 180—183, 12. 175—180 (178), 8% Bler. pos. 45.50—46.50, 7% Bler. pos. 41.50—42, 7% pos. Drž. hip. banke 49.25 bl., 6% begl. obv. 32—32.50 (32).

Belgrad. Narodna banka 4120—4300, Priv. agr. banka zaklj. 213, 211, 7% invest. pos. 52—53 (52), agrariji 23.50—24.50 (24), vojna škoda 183.50—185 (187, 185, 186, 186.50, 184), 6. 182—184 (184, 183), 7. zaklj. 183, 8. 180 bl., 6% begl. obv. zaklj. 32.50, 33, 32.75, 8% Bler. pos. 47.50 bl., 7% Bler. pos. zaključek 42, 7% pos. Drž. hip. banke 49.50 bl.

Dunaj. Podon.-savska-jadrana. 46.50, Wiener Bankverein 10.80, Escomptes 100, Zivno 56.50, Aussiger Chemische 87.25, Alpine 9.10, Trboveljska 18.70.

Žitni trg

Ljubljana. Notacije so ostale neizpremenjene. Zaključkov ni bilo.

Novi Sad. Moka bač., ban. stanica Og.Ogg 225—235, 2. 200—210, 5. 185—195, 6. 175—180, 7. 145—150, 8. 92.25—97.50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: 42 vagonov.

Budimpešta. Tendence čvrsta. Promet srednji. Pšenica junij 12.56—12.91, zaklj. 12.86—12.88, rž junij 14.47—14.70, zaklj. 14.46—14.48, koruza junij zaključek 15.70—15.80, avgust zaklj. 15.70—15.80.

Chicago. (Začetni tečaji.) Pšenica maj 58.25, junij 59.625, sept. 61.50, dec. 63.75, koruza junij 32.25, sept. 34.625, dec. 35.25, oves maj 22.25, junij 22.625, sept. 32.625, rž maj 36.75, junij 38.75.

Winnipeg. (Začetni tečaji.) Pšenica maj 63.625, junij 61.25, okt. 66.50.

FOTOAPARATE

svetovnih trdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani

Zahtevajte cenik!

Roland Dorgelès:

Leseni križi

44

»Hej, kamerad!« mu je zaklical bolničar, ki ga je videl odhajati. »Ne potikaj se tod-le okrog. Danes dopoldne so slabe volje in ne nehajo pokati semkaj!« Odpravil se je brez naglice po bregu dalje, ni se mu mudilo k tovarišem. Ta večer bi bil najraje ostal sam.

Prve hiše, katerih vrtovi so se zlivali s poljem v eno samo ledino, so bile skoroda še porabne za stanovanja, le da jih je par 21-tovk nekoliko opraskalo; opeka je bila pred granatami zletela s streh kakor jata rdečih golobov. Kakor hitro pa se je vzpel na malo višino, se je pokazalo razdejanje.

Najprej je obstal pogled na cerkvi, ki je bila samo še razvalina zvonika brez vrha, in pa visokega, napol razstreljenega zidu, iz katerega so zijala proti nebu rtasto-obločna okna. Majhna vrata župnišča so stala na razvalinah pokoncu kakor straža; nad zvončevim gumbom je majhna modra tablica nedolžno priporočala: »Pozovnite krepko!«

Naj se artiljerija še s tako besnostjo zažene na kako ozemlje, nekaj je vselej ostane: kos stene z rožasto tapeto in dvema fotografijama v črnem okvirju; sveže popleskana sobna vrata, ki se sredi razsula porodno ozirajo za občudovalci; pokoncu stoječ marmornat kamin, ki se nad tremi progami parketa ravno še vzdržuje v ravnotežju.

Iz teh razbitin si Gilbert v duhu ustvarja prejšnji živi kraj. To ni bila ne vas ne podezelsko mesto, marveč preje majhno zabavišče, mize letovišče, kjer so se naseljevali kramarji bližnjih mest, dopolnivi 60

let, da bi gojili vrtnice ali hodili z ribnico ribe lovit. Tu ni bilo kmetijskih domov, marveč vile, ki jih je kljub vsemu razpoznal po treh kamenitih stopnicah pred vhodom, po rožnatem kosu stene, najsi jo je bil grnatni drobri ogrebel.

Gredoč po glavni cesti, se je Gilbert neprestano izpodtikal; ob straneh so ležale razstreljene prodajalne in ostanki hiš. Izpod teh razvalin je po kletnih stopnicah prihajal glasen smeh, hrzanje konja in evljenje gosli.

Za ostanki zidov so čepeli kuharji in skušali napraviti brezdimni ogenj; obrnili so le radovedno glave, če se je po zraku pripeljala tuleča granata. Je že vredno kaj tvegati, če hoče imeti kdo prazen krompir.

»Mornariška kavarna?« jim je zaklical Demachy.

»Dalje zadaj, levo.«

Hitro jo je ubral, kajti pravkar je bila prihrumela debela črna betonica, treščila čisto blizu v razvaline in dvignila cel slap razbitini in čada. Upal je na kakem zidnem ostanku najti kak napis ali kazalo, a pri zidanem mostu, kamor so Švabi neprestano streljali, je bilo vse skupaj samo še kup kamenitega drobirja pa razcefranih tramov; samo velika rdeča streha, ki je granate niso videle, je stala sredi razdejanja nepoškodovana. A skozi luknje kletnih lin so prihajali hrumeči glasovi. Sklonil se je in vprašal:

»Kje je Mornariška kavarna?«

»Tu zraven... Pred vrati stoji kletka.«

Ozrl se je naokrog, a ni ničesar opazil. Nad cerkvijo sta se razletela dva šrapnela — dva treska sta razklala ozračje; burno je zavpil: »Tu ni nobene kletke, zaboga!«

Drobir je žvižgaje vršal mimo in se kakor toča odbijal od opeke na strehi. Skočil je kvišku in prislunil.

»Ah, tu ste...!«

Spoznal je Sulphartov glas; zdelo se je, da se z Lemoine-om čisto prijateljsko nekaj prerokata.

»Kaj!« je zakričal nad njim, »ti ubogo revišče, ti, ki si hodil še po vseh štirih, ko sem jaz že nosil laka-ste čev

XII. LJUBLJANSKI VELESEJEM 4.-13. junija

Posetniki 50% popust na železnicah.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za 3 cifre 2 Din. Vsak oglaševalec mora plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Ček, račun Ljubljana 10349.

Službe iščejo

Beseda samo 50 par

Trgovski pomočnik
mešane stroke, dober ob-
čevalec s strankami, želi
nameščenje s 1. julijem.
Ponudbe na upravo »Slo-
venca« pod »Pošten in
zanesljiv« št. 8380. (a)

Službo
lakaja ali služe iščem. -
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 8386. (a)

Marljiva ženska
išče službo kot postrež-
nica ali perica. - Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 8376. (a)

Pošteno dekle
išče službo k manjši dru-
žini ali za sobarico. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 8384. (a)

Službodobe

Beseda samo 50 par

Brivski pomočnik
mlajši, se takoj sprejme.
Frizerski salon, Šmartin-
ska cesta 22. (b)

Kuharico
sprejem. Naslov v upr.
»Slovenca« pod 8387. (a)

Vajenci

Beseda samo 50 par

Vajenca
za kovaško obrt sprej-
mem takoj. Hrana in sta-
novanje v hiši. Drugo po
dogovoru. Alojz Štirn -
voznik in podkovski kovač,
p. Dobrič pri Trebnjem,
Dolenjsko. (v)

Učenca

Učenca sprejme takoj
Slaščičarna
Petriček

Učenca
v trgovino z mesom. bla-
gom, s hrano in stanova-
njem v hiši, sprejme tv.
P. Koren preje Šterk v
Črnomlju. (v)

Stanovanja

Beseda samo 50 par

ISČEJO:
Dvosobno stanovanje
v centru ali blizu isčeta
dve gospodinj. - Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 8408. (c)

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje
kuhinja in pritlikline, par-
ket, vodovod, elektrika -
se odda 1. avgusta. Ro-
žna dolina, Naslov v upr.
»Slovenca« pod 8407. (c)

Stanovanje
soba, kuhinja in pritlikline
se odda 1. julija. Cesta na
Brdo št. 136. - Poizve se
Glinice, c. XIII št. 4. (c)

Opremljena soba
separirana, za 2 osebi, se
oddaja za 300 Din. Naslov
v upravi »Slovenca« Ma-
ribor. (a)

Vnajem

Beseda samo 50 par

ISČEJO:
Lokal
srednjevelik - se išče za
takoj. Ponudbe na upra-
vo »Slovenca« pod 326-
8392. (m)

ODDAJO:
Odda se v najem
dobro vpeljana trgovina z
usnjem; prevzem z bla-
gom ali tudi brez blaga.
Točna pojasnila da Anton
Štefe, Kranj. (n)

Radi preselitve
notarske pisarne se odda
lokal v Ljubljani, Miklo-
šičeva cesta 6. (n)

Delavnico
ali skladišče oddam v pri-
tliku. Rimska cesta št. 19.
Ljubljana. (n)

Denar

Beseda samo 50 par

S kapitalom
do 100.000 Din želi trgo-
vec soudeležbe ali zaup-
nega mesta pri aktivnem
rentabilnem trgov. pod-
jetju, kjer je denar zava-
rovan. Ponudbe na upra-
vo »Slovenca« pod šte-
v. 8391. (d)

Objave

Beseda samo 50 par

Preklic
Podpisani Anton Ribni-
kar, posestnik v Goricah,
izjavljam, da nisem plač-
nik za dolgove, ki bi jih
kdorkoli delal na moj ra-
čun. (o)

Razno

Beseda samo 50 par

Razmnoževanja
prepisovanja in druga pi-
sarniška dela prevzame
The Rex Co., Gradišče
št. 10, telefon 22-68. (r)

Posestva

Beseda samo 50 par

Kupim
eno- ali dvostanovanjsko
hišo v Ljubljani. Ponudbe
na podružnico »Slovenca«
Novo mesto. (p)

Travnik
70.000 m² prodam; oddam
tudi prvo košnjo po do-
govoru. Zalokar, Krakov-
ski nasip 26. (p)

Nova hiša
enonadstropna, tristan-
ovanjska, pri Stadionu -
naprodaj. Naslov v upravi
»Slovenca« pod 8389. (p)

Malo posestvo
prodam blizu postaje v
okolici Ljubljane. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 8385. (p)

Enonadstropno hišo

lepo, novejšo, s 4 stano-
vanji, vsemi pritliklinami,
z lepim vrtom, pripravno
za vsako obrt, prodam v
lepem mestu Slovenije. -
Pojasnila daje Ivan Golo-
bar, Šmartno-Litija. (p)

Za leseno
stanovanjsko hišico poce-
ni naprodaj novo ogródje
4.40x7.40 m veliko. Raz-
delba je: soba, kuhinja,
predsoba, shramba, stra-
nišče in prostorno ostreš-
je. Poizve se: Ljubljana,
Opekarska cesta 31. (p)

Kupim hišo
v okolici Ljubljane za 40
do 50.000 Din; pripravno
za obrt. Naslov v upravi
»Slovenca« pod 8400. (p)

Prodam
dvostanovanjsko hišo z
vrtom v bližini tramvaj-
ske proge proti St. Vidu.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 8397. (p)

Kupimo

Beseda samo 50 par

Vrednostne papirje
kupiše Komanditna druž-
ba M. Jankole, Selenbur-
gova 6/II. (k)

Auto-motor

Beseda samo 50 par

»Ford« limuzino
dobro ohranjeno - prodaj
Ivan Šiška, Metelkova ul.
št. 4. (f)

Prodam

2 dobro ohranjena motor-
ja z ali brez prikolice,
znamke »Ariel« 5 HP in
»AJS« 8 HP, po zmerni
ceni. Poizve se v trgovini
Stane Derganc, Ljubljana,
Gospodarska cesta 2. (f)

Pridelki

Beseda samo 50 par

la krompirja
jedilnega samo belega,
izbrana, kupujem stalno
vsako količino proti takoj-
šnemu plačilu. Na ponud-
be brez cene se ne ozi-
zam. »Viktorija«, Zagreb.

Prodamo

Beseda samo 50 par

Pisalni stroj
»Ideal« in brek voz za 6
oseb prodam. Krakovski
nasip 26. (l)

Nogavice, rokavice
in pletenine Vam nudim v
veliki izbiri najugodnejše
in najcenejše tvrdka Karl
Prelog, Ljubljana, Židov-
ska ulica in Stari trg. (l)

Štedilnike
raznih vrst: vrtno, bal-
konske in stopniške
ograde, dim. vrata, br-
zoparilnike, nudi po
najnižjih cenah ključ,
podjetje Ciril Podražaj,
Ig pri Ljubljani.

Konfekcija - modal
Najcenejši nakup. Anton
Presker, Sv. Petra cesta
št. 14, Ljubljana. (l)

Novi obrtni zakon
se naroča pri Komandit-
ni družbi M. Jankole -
Selenburgova 6/II. (l)

Šivalni stroj

popolnoma nov, napredaj
za 1250 Din. Miklošičeva
c. št. 7, III. Vhod poleg
Delavske pekarnice. (l)

Trgovino čevljev
v glavni ulici Zagreba,
dobro vpeljana, se zelo
ugodno prodaja. - Ponudbe
na upravo »Slovenca«
pod »Zelo dobičkanosno«
št. 8297. (l)

Nogavice
rokavice, robce, perilo, tor-
bice, kravate
nizke cene, samo pri
PETELINC-u
Ljubljana, ob vodi blizu
Prešernovega spomenika.

Novo kolo
svetovne znamke, se po-
ceni prodaja. Miklošičeva 7,
III., vhod poleg Delavske
pekarnice. (l)

Večja množina
starih dvojnih oken z
leznimi okrižji napredaj -
Triumph-Auto, Ljubljana
VII, Celovška c. 38. (l)

Obrt

Beseda samo 50 par

Brivnica »Zora«
v Celju, pri kapucinskem
mostu, se priporoča. Pri-
znano prvovrstno britje in
striženje. Najnižje cene! t

Pozor!
Najcenejše se oblečeš pri
Rusu na Selu, Predovič-
eva ulica 12, Moste. -
Bivši vodja delavnice fir-
me Krošeli. (t)

Debele
uskinartentrobe
kupiše natančno pri tvrdki
A. VOLK, LJUBLJANA
Resičeva cesta 24.

Pšenične izdelke
vseh vrst priznane odlične kakovosti, nudim
najcenejše

Mlin Nastran
pošta Radomlje.

FURNIRJI vsake vrste pri tvrdki
P. R. ALLES, Ljubljana - Frankopanska 18.

V Logarsko dolino

se peljete v odprtem avtobusu
za 75 Din na obe strani, za
90 Din na Bled in nazaj. -
Družba naj obstoji iz 22 oseb.
Avto naročajte pri
URH PAVLU, Ljubno pri Celju.

TOALETNI KIS
Sestavljen je po našem starem izkušenem predpisu
iz aromatičnih zdravilnih rastlin. Osvežuje telo,
okrepuje živce bolnih in slabih, služi za pomir-
jenje, masiranje, pranje in kopanje, pri nezvesti,
glavobolu, prehladu, vznemirjenosti, naporu in tru-
du. Uporablja se radi prijetnega vonja in za masi-
ranje ali se pije pomešan z vodo po žličicah,
močno razredčen z vodo se rabi za pranje in za
obkladke hladne in tople. Ne pokvari se nikdar in
vedno se lahko uporablja. Cena steklenici 15 Din.
Proizvajalca ga in daje v promet stara, l. 1599, usta-
novljena **Kapitolska lekarna sv. Marije**, lekarnar
Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg broj 20.

Sveže in masno

mleko

od planinskih krav in čaj-
no maslo »Deteljica« nudi
mlekarna pri »JOŽICI« na
Šmartinski cesti 8. (t)

Športne in

gorske čevlje
po Din 160 - in delavske
čevlje la. najnižje nudi

Rihar, vizmarje
St. Vid n. Ljubljano

Zahtevajte ga po vseh
mlekarnah in kavarnah.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti
kurjim očesom CLAVEN
je mast

Dobite v lekarnah, dro-
gerijah ali naravnost iz
tvornice in glavnega skladišča

M. HRNJAK
lekarnar - SISAK
Varujte se potvorb

Berite
Slovenca
in oglašujte v njem!

ČE ŽELITE KUPITI POHIŠTVO,

po jako znižanih cenah obrnite se naravnost na

ANDREJ KREGAR in sinova

tovarniška zaloge pohištva

ŠT. VID NAD LJUBLJANO -- (nasproti kolodvoru)

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ža-
lostno vest, da je naš iskreno ljubljani soproj, oče, stari oče
itd., gospod

FRANC NOVAK

odbornik Mlekarske zadruge na Brezovici, bivši dolgoletni obč.
odbornik, svetovalec, srenjski načelnik in pos. na Plešivici 4

danes jutraj po dolgi, mučni bolezni, previden s svetimi za-
kramenti, vdano v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega nam rajnika bo v nedeljo 29. maja ob
pol 8 jutraj na pokopališču v Notranjih Goricah.

Plešivica, dne 27. maja 1932.

ZALUJOČI OSTALI.

Umrla nam je naša dobra sestra

Marija Pirnat

posestnica v Zgornji Šiški št. 175.

Pogreb predrage rajnice bo v soboto 28. maja
ob 10 dopoldne na draveljsko pokopališče.

Venci se hvaležno odklanjajo!

Zgornja Šiška, dne 27. maja 1932.

ZALUJOČA DRUŽINA PIRNAT.

Zahvala

Za vse dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih
prejeli povodom smrti naše dobre soproge, skrbne matere, ba-
bice, prababice, tete, tašče in svakinje, gospe

Zorc Ane roj. Walland

soproge privatnega uradnika v pokoju

kakor za darovane krasne vence in cvetje, se tem potem vsem
najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni č. du-
hovščini, g. ravnatelju in inspektorju pivovarne Union, kakor
uradnikom ter končno vsem in vsakemu posebej, ki so spremili
blago pokojnico na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 27. maja 1932.

Zalujoče rodbine:

ZORC, KOTAR, ZUPANČIČ, GLANZ, KALIN in WALLAND
in ostali sorodniki.

Zahvala

Za vsa ustno in pismeno izražena sožalja, ki sem jih
prejela povodom tako nepričakovane smrti ljubljene soproge,
gospoda

Jožefa Zupana

posestnika

se tem potem iskreno zahvaljujem. Bog plačaj g. župniku iz
Zasipa za vodstvo pogreba, g. prof. Jožetu Sodji za duhovno
tolažbo, gg. Tertinu Ignacu in Janezu Tiringarju za spremstvo
pri pogrebu, g. šol. upravitelju Ivanu Laharnarju, g. dr. Marčiču,
godbi Krekovega društva z Jesenic, Gasilec iz Dobrave, vsem
sorodnikom, znancem in prijateljem. Spomnite se, prosim,
umrlega v molitvi.

Blejska Dobrava, dne 19. maja 1932.

KATARINA ZUPAN in TILKA.